

## Brieven uit Groningen.

XLII.

Een bezoek aan de Keizer-brouwerij  
alhier.

Zonder twijfel wordt er in deze snikheete dagen vrijwat aan vorst Cambrinus geofferd. Dat kan toch zeker wel een weinig eenvoudiger en meer verstaanbaar gezegd worden, zal deze of gene lezer vragen. O, gewis! Wie nooit gehoord heeft van den patroon aller bierdrinkers, kan dezen brief gerust beginnen met uit te roepen: och, lieve hemel, wat wordt er in deze waimte toch een bier gepompt in zoo'n massa dorstige kelen, heet en droog bijna tegenwoordig als het zand der woestijn. Te verwonderen is het daarom niet, dat onder het plengen van het edele gerstenat de conversatie op de bierbrouwerij viel en zóó is dan ook tegelijk de aanleiding meegedeeld, die schrijver dezès er toe bracht om den heer P. Mees, Hzn., eigenaar der brouwerij »De gekroonde Pauw" firma W. Keizer en Co., tevens ijsfabriek te verzoeken, zijne uitgestrekte inrichting eens met een paar logés te mogen bezichtigen. Wie de vriendelijkheid en voorkomendheid van den eigenaar kent, behoeft zoo'n verzoek niet te verwonderen en eveneens behoeft hij bang te zijn, dat het zal worden afgewezen; gunst neen, al is het ook in den drukken tijd, de heer Mees is immer bereid een paar uurtjes op te offeren en al sprekend en verklarend alles te laten aanschouwen. En dat is waarlijk geene kleinigheid. Drommels mooi, dat alles eens te zien, maar wel een beetje lastig om er duidelijk veel van na te vertellen. Wat we er van onthielden — het voornaamste en 't meest interessante natuurlijk — willen we toch gaan vertellen, misschien komt er wel een lezer door in de verzoeking om ook eens, als hij met logé's in Groningen komt, de Hooge der A langs te loopen en aan het kantoor te vragen een kijkje te mogen nemen, wat hem zeer stellig nimmer zal berouwen.

Welnu, de fabriek der firma Keizer en Co. is eerst in den jongsten tijd geheel vernieuwd en voorzien van de modernste inrichtingen op het gebied der bierfabrikatie. Natuurlijk Duitse, maar de nieuwe ketel en de dito stoommachine van 30 paardekrachten werden toch door de firma E. J. Smit en Zoon te Hoogezand geleverd.

Uit den reusachtigen brouwketel of ketels — dat weet ik warempel niet precies meer — wordt het bier omhoog gepompt naar de bovenste verdieping van een bijna torenhoog gebouw, dat op de Laan staat, 23 meter hoogte heeft en door tal van buizen en pijpen met het voorgebouw in verbinding staat. Uit deze hooge en luchtige vertrekken zakt het bier langzaam naar de lager gelegen lokalen en kelders, waar het eerst de hoofdgisting en eindelijk de nagisting ondergaat. O, de heer Mees sloofde zich al aanwijzend en verklarend genoeg uit om ons over de vroegere ondergisting en de tegenwoordig in gebruik zijnde bovengisting iets duidelijk te maken, maar het begon ook bijna in ons gemoed te gisten, dat we tot nog toe dat koele, heerlijke bier maar zoo gedachteloos opgeslurpt en nooit vermoed hadden, hoeveel werk en moeite er noodig zijn, al eer het bier kan worden uitgeschonken. Een mensch is toch ook geene koe nietwaar, die zijn geheele leven het water uit sloot of rivier drinkt en verder nooit nadenkt. Daarna zagen we de ammoniak-compressiemachine, waardoor de fabrikant overal de gewenschte koele en lage temperatuur kan verkrijgen en waarmoe ook prachtig ijs wordt vervaardigd, dat aan de fabriek voor particulieren en in kleine hoeveelheden van 1 kilogram af is te verkrijgen. Hoewel een Northonpomp van 76½ meter diepte het beste water levert, wordt toch voor de bierbereiding tot op het oogenblik nog steeds leidingswater gebruikt.

En zoo kwamen we eindelijk uit de kille en donkere vertrekken waar 't ons tusschen de reusachtige tonnen dikwijls gruselte, ik wil zeggen een rilling over 't lijf liep, weer in de zonnige natuur, en in het prièl van zijn tuin bood ons de vriendelijke Herr Brauer bij het afscheid zijn smakelijk product aan om te proeven. Dat was heerlijk! Mijne beide logé's, jonger dan ik en grootere bierhelden en dito kenners tevens, verzekerden onder het naar huis wandelen bij herhaling, dat het Keizer-bier eene excellente biersoort en de fabrikant een welbespraakt en allervriendelijkst heer is. Mocht deze krant in zijne handen komen — en als de uitgever mij een plezier wil doen, zendt hij een nummer aan zijn adres — dan dank ik hem nogmaals voor de genotvolle paar uurtjes, waarin we heel wat hebben gezien en iets hebben geleerd, ook al, dat daar ginds aan de Hooge der A. uitmuntend bier

wordt gebrouwen, dat door iederen kenner wordt geroemd. Laten nietkenners het ook gerust maar probeeren, ze zullen overtuigd worden, dat schrijver dezès gelijk gehad heeft.